Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 3 Соціальна відповідальність

статус (обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми **Маркетинг**
за спеціальністю D5 «Маркетинг»
на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2026

Розробник: Вікторія ТКАЧЕНКО, к.е.н., доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри менеджменту імені професора Л.І.Михайлової	протокол від 02.06.2026р. № 15
	Завідувач кафедри (підпис) Альвіна ОРЄХОВА (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми (підпис) Маргарита ЛИШЕНКО (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма (підпис) Світлана ЛУКАШ (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: (підпис) Наталія МАКАРЕНКО (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: (підпис) Тетяна ХАРЧЕНКО (ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації (підпис) (Надія БАРАНІК) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 16.06. 2026 р.

© СНАУ, 2026 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

<table>
<tr><td>1.</td><td>Назва ОК</td><td colspan="8">Соціальна відповідальність</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Факультет/кафедра</td><td colspan="8">Факультет економіки і менеджменту/ кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Статус ОК</td><td colspan="8">Обов’язковий. Другого рівня вищої освіти</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК</td><td colspan="8">Освітньо-професійна програма «Маркетинг» за спеціальністю D5 Галузі знань 07 Управління та адміністрування
Класифікація: магістр з маркетингу</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Рівень НРК</td><td colspan="8">7</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Семестр та тривалість вивчення</td><td colspan="8">2, 1- 15 тижнів</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>Кількість кредитів ЄКТС</td><td colspan="8">5</td></tr>
<tr><td rowspan="3">8.</td><td rowspan="3">Загальний обсяг годин та їх розподіл</td><td colspan="6">Контактна робота(заняття)</td><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекційні</td><td colspan="2">Практичні /семінарські</td><td colspan="2">Лабораторні</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Денна</td><td>Заоч</td><td>Денна</td><td>Заоч.</td><td>Денна</td><td>Заоч.</td><td>Денна</td><td>Заоч.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>30</td><td>8</td><td>30</td><td>8</td><td></td><td></td><td>90</td><td>134</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>Мова навчання</td><td colspan="8">українська</td></tr>
<tr><td>10.</td><td>Викладач/Координатор освітнього компонента</td><td colspan="8">Ткаченко Вікторія Вікторівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 303 е</td></tr>
<tr><td>11.1</td><td>Контактна інформація</td><td colspan="8">viktoriyatk@gmail.com</td></tr>
<tr><td>11.</td><td>Загальний опис освітнього компонента</td><td colspan="8">«Соціальна відповідальність» є дисципліною обов'язкової компоненти навчального плану, циклу дисциплін загальної підготовки фахівців з менеджменту. Здобувачі отримують знання щодо теоретико-методологічних, методичних та організаційно-економічних аспектів формування і розвитку соціальної відповідальності у сучасному суспільстві, а також практичні навички з використання системи показників для аналізу стану та оцінки результативності соціальної відповідальності суб'єктів бізнесу. Освітній компонент спрямований на формування у здобувачів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо формування соціально відповідальної поведінки організації, ідентифікації та аналізу очікувань стейкхолдерів, підготовки соціальної звітності організації. Освітній компонент орієнтує на пошук креативних підходів до соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі її функціонування.</td></tr>
<tr><td>12.</td><td>Мета освітнього компонента</td><td colspan="8">Мета полягає у формуванні у фахівців фундаментальних знань з теорії та практики соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій щодо використання сучасних практик взаємодії держави, бізнесу, громадянського суспільства і людини, які б дозволили посилити взаємну відповідальність усіх суб'єктів суспільного життя, створити умови для стійкого стабільного розвитку держави і суспільства.</td></tr>
<tr><td>13.</td><td>Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми</td><td colspan="8">1. Освітній компонент базується на таких курсах, як: Конфліктологія та психологія управління, Маркетинговий менеджмент.
2. Освітній компонент є основою для: Товарна інноваційна політика, Соціально-етичний маркетинг.</td></tr>
</table>

	компонентами ОП	
14.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/) За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме: − академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; − списування - від першого попередження до анулювання роботи; − плагіат призведе до анулювання роботи
15.	Ключові слова	корпоративна соціальна відповідальність (КСВ), етика бізнесу, соціальні інвестиції, сталий розвиток, екологічна відповідальність, соціально відповідальний бізнес, звітність з КСВ (CSR reporting), взаємодія зі стейкхолдерами, права людини в бізнесі, добровільні ініціативи підприємств, гендерна рівність і інклюзія, соціальний аудит, етичне лідерство, соціальне партнерство, управління репутацією компанії.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен…»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
	$ПРН_8$	$ПРН_{17}$	
ДРН 1. Застосовувати набуті знання з проблематики соціальної відповідальності при аналізі наявного стану соціально-економічних реалій сучасного світу й перспектив його розвитку, при аналізі нагальних проблем сьогодення. Аналізувати модель соціальної відповідальності; організаційне управління соціальної відповідальності; формування соціальної відповідальності щодо довкілля; застосування соціальної відповідальності в процесі особистісної комунікації.	х	х	Поточне опитування, тест множинного вибору
ДРН 2. Знати формування соціальної відповідальності у відносинах зі споживачами та соціально відповідальний маркетинг; міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів; якість продукції (стандарти);	х	х	Індивідуальне завдання

принципи добросовісної конкуренції. Оцінювати історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій; вплив громади на роботу компаній і відповідальність компаній перед населенням; функціонування фондів громад.			
ДРН 3. Формувати корпоративну культуру і її структуру; зовнішні прояви корпоративної культури; організаційну культуру установи. Знати міжнародні стандарти прав людини у сфері праці; стандарти МОП і принципи Глобального договору у сфері праці; європейські стандарти праці; законодавство України у сфері праці як основу СВ у відносинах із працівниками.		х	Ситуаційні завдання, дискусійні питання, кейси
ДРН 4. Визначати показники і критерії екологічної відповідальності бізнесу, здійснювати реєстрацію загроз та небезпек довкіллю. Вміти формувати інформаційну політику у сфері соціальної відповідальності; розробляти заходи з поліпшення іміджу організації в контексті соціальної відповідальності.	х	х	Поточне опитування, групові завдання, кейси

ПРН 8: Використовувати методи міжособистісної комунікації в ході вирішення колективних задач, ведення переговорів, наукових дискусій у сфері маркетингу;

ПРН 17: Аналізувати і диференціювати причини та психологію виникнення конфліктів; розвивати та підтримувати лідерські якості в управлінні організаціями; використовувати інформаційні та комунікаційні технології; вміти розробляти заходи з поліпшення іміджу організації в контексті соціальної відповідальності.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. *Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку* 1. Історія розвитку корпоративної соціальної відповідальності. 2. Концепція менеджменту заінтересованих сторін. 3.Переваги корпоративної соціальної відповідальності. 4.Моделі корпоративної соціальної відповідальності (американська, європейська, японська тощо). 5.Міжнародні ініціативи як чинник формування і розвитку КСВ (Глобальний договір ООН). 6.Вітчизняний досвід становлення КСВ.	4/2	2/2		10/16	Основна: 1, 2, 3, 5 Додаткова:15, 20, 21

Тема 2. *Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією* 1. КСВ як складова стратегії управління та чинник підвищення конкурентоспроможності організації. 2. Моделі аналізу заінтересованих сторін. 3. Можливі загрози та шляхи мінімізації ризиків КСВ. 4. Організація діяльності з КСВ. 5. Етичні кодекси. 6.Структурні підрозділи та Комітети компаній у сфері КСВ.	4/2	4/2		10/16	Основна:1, 2, 3, 5 Додаткова:16, 17, 19
Тема 3. *Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності* 1. Права людини і трудові практики як предмет КСВ. 2. Міжнародні стандарти прав людини 3. Стандарти МОП і принципи Глобального Договору у сфері праці. Гідна праця як предмет КСВ. 4. Законодавство України у сфері праці як основа КСВ у відносинах з працівниками. 5. Соціальний діалог і КСВ. 6. Кращі трудові практики та показники внутрішньої КСВ: вітчизняний і зарубіжний досвід	4/-	4/-		10/16	Основна:2, 3, 4, 5 Додаткова: 10, 11, 12, 15, 20, 21
Тема 4. *Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі* 1. Формування складової корпоративної соціальної відповідальності у відносинах з споживачами. 2. Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів. 3. Якість продукції (стандарт ISO 9000). 4. Соціально відповідальний маркетинг. 5. Принципи добросовісної конкуренції.	4/2	4/2		10/16	Основна:1, 2, 3, 5 Додаткова:15, 20, 21

Теми 5. *Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами* 1. Історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій. 2. Вплив громади на роботу компаній та відповідальність компаній перед населенням. 3. Розвиток партнерств з місцевою владою та громадою. 4. Участь компаній у життєдіяльності громад. 5. Співпраця бізнес-структур з неурядовими організаціями.	2/-	2/-		10/16	Основна:1, 2, 3, 5 Додаткова: 15, 20, 21
Тема 6. *Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності* 1. Суть та значення відповідального ставлення організацій до довкілля. 2. Превентивний підхід до вирішення екологічних проблем. 3. Програми з контролю забруднення та захисту довкілля, збереження природних ресурсів, дотримання екологічних стандартів тощо. 4. Міжнародні документи щодо навколишнього середовища . 5. Законодавство України про охорону навколишнього середовища.	2/-	2/-		10/16	Основна:2, 3, 4, 5 Додаткова:15, 20, 21, 22
Тема 7. *Інформаційна політика і соціальна звітність* 1. Принципи формування корпоративної інформаційної політики. 2. Побудова системи комунікацій з КСВ. 3. Консультації з заінтересованими сторонами на різних етапах розробки та впровадження стратегії з КСВ та механізм зворотного зв'язку з ними. 4. Ресурси в сфері соціальної звітності. Міжнародні стандарти звітності зі сталого розвитку. 5. Особливості соціальної звітності компаній в Україні.	4/-	4/-		10/14	Основна:1, 2, 3, 5 Додаткова: 15, 18, 19
Тема 8. *Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності* 1. Цілі і завдання моніторингу КСВ. 2. Якісні характеристики моніторингу щодо діяльності підприємств.	2/-	4/-		10/14	Основна:1, 2, 3, 5 Додаткова: 15, 20, 21

3. Інструментарій моніторингу з метою підвищення ефективності і впровадження проектів соціальної відповідальності.					
Тема 9. *Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності* 1. Показники внутрішньої КСВ. 2. Модель «Лондонської групи порівняльного аналізу» і особливості її використання. 3. Соціальний аудит. Збалансована система показників. 4. Концепція потрійного результату. 5. Методи оцінювання ділової репутації соціально відповідальної компанії. 6. Моніторинг ефективності діяльності з організації КСВ.	4/2	4/2		10/14	Основна:1, 2, 3, 5 Додаткова:15, 20, 21
Всього	30/8	30/8		90/134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	**Методи викладання** (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	**Методи навчання** (які види навчальної діяльності має виконати здобувач самостійно)
ДРН 1. Застосовувати набуті знання з проблематики соціальної відповідальності при аналізі наявного стану соціально-економічних реалій сучасного світу й перспектив його розвитку, при аналізі нагальних проблем сьогодення. Аналізувати модель соціальної відповідальності; організаційне управління соціальної відповідальності; формування соціальної відповідальності щодо довкілля; формування соціальної відповідальності у відносинах із державою.	Навчальна лекція, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання).	Самостійна робота з підручником, ситуаційні завдання, тестування.
ДРН 2. Знати формування соціальної відповідальності у відносинах зі споживачами та соціально відповідальний маркетинг; міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів; якість продукції (стандарти); принципи добросовісної конкуренції. Оцінювати історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій; вплив громади на роботу компаній і відповідальність компаній перед населенням; функціонування фондів громад.	Прийом усного викладу інформації, прийоми активізації мислення студентів, метод демонстрацій.	Індивідуальна та групова форма роботи, аналіз конкретних ситуацій, дерево рішень

ДРН 3. Формувати корпоративну культуру і її структуру; зовнішні прояви корпоративної культури; організаційну культуру установи. Знати міжнародні стандарти прав людини у сфері праці; стандарти МОП і принципи Глобального договору у сфері праці; європейські стандарти праці; законодавство України у сфері праці як основу СВ у відносинах із працівниками.	Лекції-обговорення, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання).	Прийоми формування висновків з бесіди, вправи з коментуванням.
ДРН 4. Визначати показники і критерії екологічної відповідальності бізнесу, здійснювати реєстрацію загроз та небезпек довкіллю. Вміти формувати інформаційну політику у сфері соціальної відповідальності; будувати систему комунікацій із соціальної відповідальності; формувати корпоративні соціальні звіти.	Навчальна лекція, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання), тематична дискусія, прийоми активізації мислення здобувачів.	Індивідуальне та фронтальне опитування, практичні завдання, кейси

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Поточне опитування, оцінка теоретичних знань, вирішення дискусійних питань	20 балів/20 %	Протягом 7 тижня
2.	Виконання ситуаційних завдань, групових завдань, кейсів	20 балів/20 %	
3.	Тест множинного вибору	15 балів /15 %	Протягом 9 тижня
4.	Індивідуальне завдання: сформувати соціальний (нефінансовий) звіт обраного підприємства; проаналізувати стан корпоративної культури на досліджуваному підприємстві.	15 балів /15 %	Протягом 13 тижня
5.	Екзамен – завдання білету	30 балів /30 %	За затвердженим графіком

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	**Незадовільно**	**Задовільно**	**Добре**	**Відмінно**
	<12 балів	12 – 14 балів	15 – 17 балів	18 – 20 балів
Поточне опитування, оцінка теоретичних знань, вирішення дискусійних питань	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Виконання ситуаційних завдань, групових завдань, кейсів	<12 балів	12 – 14 балів	15 – 17 балів	18 – 20 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Тест множинного вибору	<9 балів	9 – 10 балів	11- 13 балів	14 – 15 балів
	Менше 60 %	60 % - 74 %	75 % - 89 %	90-100 %

	правильних відповідей	правильних відповідей	правильних відповідей	правильних відповідей
Індивідуальне завдання: сформувати соціальний (нефінансовий) звіт обраного підприємства; проаналізувати стан корпоративної культури на досліджуваному підприємстві.	<9 балів	9 – 10 балів	11- 13 балів	14 – 15 балів
	Завдання виконано не вірно, значні прогалини в знанні основного матеріалу	Тема розкрита не повністю, не витримана структура роботи або відсутні окремі її складові.	Виконано усі вимоги завдання, але тема розкрита недостатньо, зустрічаються граматичні та редакційні помилки	Виконану усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Екзамен – завдання білету	<18 балів	18 - 22 балів	23 – 26 балів	27 – 30 балів
	Завдання виконано не вірно. Здобувач не в змозі вірно викласти зміст більшості питань.	Надано відповідь від 60% до 74% завдання	Завдання виконано від 75 % до 89 %, частина завдань є неповними	Завдання виконано у повному обсязі з дотриманням вимог

5.2.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	**Елементи формативного оцінювання**	**Дата**
1	Усне опитування після вивчення кожної теми ОК	щотижня
2	Усний зворотній зв'язок від викладача на письмове опитування поточного контролю	Протягом 7 та 14 тижня
3	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання	Протягом 13 тижня
4	Моніторинг діяльності студента (оцінка викладача, самооцінка студента)	щомісяця

5.3.Шкала оцінювання (підсумкова) – загальноприйнята для університету:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка ECTS**	**Оцінка за національною шкалою (для екзамену)**
90 – 100	**A**	відмінно
82-89	**B**	добре
75-81	**C**	
69-74	**D**	задовільно
60-68	**E**	
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Колосок А.М. Соціальне партнерство: навч. посіб. Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 2025. 196 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c4c7adb0-a95e-47a1-b9f8-ad857582a897/content
2. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність [Електрон. ресурс] : підруч. для здобувачів ступеня магістра за спец. 051 «Економіка». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2025. 311 с.
3. Саприкіна М.А., Ляшенко О., Саєнсус М.А. і Місько Г.А., Зінченко А.Г. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика : підручник / за науковою редакцією д.е.н., проф., засл. діяч науки і техніки України Редькіна О.С. Київ : Вид-во «Фарбований лист», 2011. 480с.
4. Сіренко Н.М., Лункіна Т.І., Бурковська А.В. Соціальна відповідальність : навч.посіб. Миколаїв : МНАУ. 2021. 216с.
5. Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Соціальна відповідальність. Навчальний посібник для здобувачів денної та заочної форми навчання, галузі знань 07 та 05, ОС «Магістр», видання 2-е доопрацьоване і доповнене. Суми, 2023. 283 с.
6. Чупріна М.О. Корпоративна соціальна відповідальність: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 075 «Маркетинг», освітньо-професійної програми «Промисловий маркетинг». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 138 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

7. Навчальний курс в системі Moodle: https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1336
8. Ткаченко В.В. Методичні вказівки для практичних робіт для здобувачів 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг» денної та заочної форми навчання.. - Суми, 2023. – 60с. *(Протокол № 7 від 23.02.2023 р.)*
9. Ткаченко В.В. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи для здобувачів 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг» денної та заочної форми навчання. - Суми, 2023. – 34с. *(Протокол № 8 від 30.03.2023 р.)*
10. Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Соціальна відповідальність. Навчальний посібник для здобувачів денної та заочної форми навчання, галузі знань 07 та 05, ОС «Магістр», видання 2-е доопрацьоване і доповнене. Суми, 2023. 283 с.

6.1.3. Інші джерела

11. Декларація Міжнародної організації праці основних принципів та прав у світі праці: ухвалена Міжнародною конференцією праці на її вісімдесят шостій сесії (Женева, 18 червня 1998 року). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_260#Text
12. Про право на організацію і на ведення колективних переговорів : Конвенція МОП від 14.09.1956р. № 98. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_004#Text
13. Про примусову чи обов'язкову працю : Конвенція МОП від 10.08.1956р. № 29. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_136#Text
14. Глобальна ініціатива відповідального лідерства (Global Responsible Leadership Initiative – GRLI). URL: www.grli.org
15. Глобальний договір ООН в Україні (UN Global Compact, 2000). URL: www.globalcompact.org.ua
16. Європейська соціальна хартія (переглянута) : Хартія Ради Європи від 03.05.1996. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_062

17. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 19.10.1973р. № 2148-08. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
18. Офіційний сайт Центру «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності (СВБ)». URL: http://csr-ukraine.org
19. Нефінансова звітність: інструмент соціально відповідального бізнесу/ Представництво ООН в Україні. Ініціатива Глобального договору в Україні. URL: https://www.ppv.net.ua/uploads/work_attachments/Non-Financial_Reporting__UA_.pdf
20. Цілі сталого розвитку. URL: https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku

6.2. Додаткові джерела

21. Ткаченко В.В., Могильна Л.М. Міжнародні стандарти впровадження екологічних принципів соціальної відповідальності інноваційно активним бізнесом. Електронне фахове видання *«Економіка та суспільство»*. 2022. Вип.37/2022. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1186
22. Ткаченко В., Кібукевич К. Удосконалення системи управління підприємством через формування соціального пакету. *Збірник наукових праць ДУІТ «Економіка і управління»*. Київ. 2021. Вип. 50/2021. С.130-137.
23. Ткаченко В.В., Невечера О.В. Особливості управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства : матеріали наук.-практ. конф. викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ, 19-23 квіт. 2021р. Суми, 2021. С.260-261.
24. Ткаченко В.В., Харченко Т.М. Інформаційне забезпечення використання природних ресурсів сільськогосподарськими підприємствами як складова соціальної відповідальності. *Інфраструктура ринку*. Одеса. 2020. №40. С.298-303. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/40_2020_ukr/54.pdf
25. Tkachenko V. Features of quality management of non-compliant products in Ukraine. *Електронний журнал «Економіка та суспільство»*. 2021. Вип.26/2021. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-45
26. Tkachenko V.V. Barriers to the introduction of social responsibility in enterprises of Ukraine: *Технології XXI сторіччя* : зб. тез за матеріалами 27-ої Міжнар. наук.-практ. конф., 24-26 листопада 2021 р. Ч.2. Суми : СНАУ, 2021. С.91-92.
27. Ткаченко В.В. Відповідальні інновації як складова корпоративної соціальної відповідальності : Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. молодих дослідників *«Інновації в науці: сучасний вимір»* (04 травня 2023). Суми, 2023.
28. Ткаченко В.В. Соціальна відповідальність в ІТ-сфері : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (заочна форма) *«Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору»* (21 березня 2023). Полтава, 2023.
29. Ткаченко В. В. Інноваційна складова корпоративної соціальної відповідальності : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. *«Інновації для відродження: національний, регіональний, міжнародний контекст»* (12 жовтня 2023). Запоріжжя, 2023. С. 424-425.
30. Стоянець, Н., & Ткаченко, В. (2023). Корпоративна соціальна відповідальність та прибутковість компаній: концепція модерувальної функції репутації фірми та доступу до капіталу. *Bulletin of Sumy National Agrarian University*, (1 (93), 46-51. https://doi.org/10.32782/bsnau.2023.1.9
URL: https://snaujournal.com.ua/index.php/journal/article/view/294
31. Ткаченко В. & Стоянець Н. (2023). Відповідальні інновації як вагомий фактор формування соціальної відповідальності підприємства. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки*, 1 (68), 62-67.
URL: http://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/2574

32. Ткаченко В.В. Мотивація персоналу та соціальна відповідальність бізнесу в умовах воєнного стану: вплив на ефективність операційної діяльності. *Актуальні питання економічних наук.* № 11. 2025. URL:https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/450

6.3. Програмне забезпечення

33. Програмне забезпечення Zoom - платформа для організації відеоконференцій.
34. Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle.
35. Інтернет-сервіс онлайн тестуванні та створення вікторин Quizizz.com
36. Онлайн-дошка Padlet.com

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК Соціальна відповідальність
Розроблену викладачем кафедри менеджменту Ткаченко В.В.

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	**Так**	**Ні**	**Коментар**
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проектної групи ОП _____ _____ _____
(назва) (ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	**Так**	**Ні**	**Коментар**
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____ _____ _____
(назва) (посада, ПІБ) (підпис)